

minnet, att Tyskland årligen får ett tillskott (befolkningsöfverskott) af mera än 800,000 lif att placera, medan England på sitt tio gånger större rum har icke ens hälften så stort behof, Frankrike på tre gånger större rum har allra högst 60,000 lif eller en fjortonde-del af Tysklands behof, Ryssland på sju gånger större rum $2\frac{1}{2}$ millioner eller tre gånger flera lif.

Men den Johnstonska kartan har ännu ett soulagement för Tyskland (som lord BRYCE med oro anmärkte på vid mötet): "Asia minor" står där tecknad med Tysklands gula färg ända ned till Basra, endast med en fransk half-enklav i Syrien. Vi se här slutpunkten på en annan utveckling, det sista bladet i den historia som förtäljer om huru Tyskland sökt arbeta sig ur sin grundläggande svaghet, det koncentrisk trycket på moderlandet.

Åter finna vi oss inför geografiska axiom, då vi konstatera *sydost* som kompass-strecket för denna expansionstanke. Då de slaviska och romanska murarna stänga i O. och V., medan anökumene möter i N. bortom Skandinavien, så återstod ingen annan riktning. Enligt lagen för minsta motståndet måste Tysklands sträfvan ut ur sin geografiska klämma naturnödvändigt blifva en "Drang nach Süden". Denna trängtan har tagit så världshistoriska dimensioner, att vi icke kunna underlåta ett närmare studium af dess utvecklingsfaser.

*